

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, քոր ինձ իմաստութիւն գրարիս խորիել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա զիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 40

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

Համբերութեամբ սպասեցի Տիրոջ,
եւ ան եկաւ օգնութեան, լսեց իմ աղաչանքս:
Ձիս դուրս հանեց փառապանքի գուբէն ու ճահիճէն,
ժայռի վրայ կանգնեցուց, ամրապնդեց քայլերս,
եւ շրթներուս վրայ դրաւ նոր երգ մը,
օրհնութեան երգ՝ մեր Աստուծոյն:
Շապեր պիտի փեսնեն եւ ահով լեցուին, եւ Տիրոջ պիտի վստահին:
Երանի այն մարդուն, որ Տիրոջ կը վստահի,
եւ չի կռթնիր սուր աստուածներուն,
ոչ ալ անոնց՝ որոնք ստութեան կը հետեւին:
Ինչ հրաշալի են գործերը որ ըրիր մեզի համար,
ով Տէր, Աստուածս,
եւ քու ծրագիրներդ՝ որ մեզի համար պատրաստեցիր.
չկայ մէկը քեզի նման:
Պիտի ուզէի հռչակել ու պատմել զանոնք, բայց այնքան շար են ու անթիւ:
Ձոհ եւ ընծայ չկամեցար, ողջակէզ կամ մեղքի համար զոհ չպահանջեցիր,
այլ՝ ականջներս բացիր, որ քեզ լսեմ:
Արդարութիւնդ սրտիս մէջ ծածկած չպահեցի,
հաւաքարմութեանդ եւ փրկութեանդ մասին խօսեցայ միշտ,
եւ ժողովուրդիդ հաւաքոյթին մէջ վկայեցի
քու սիրոյդ եւ հաւաքարմութեանդ մասին:
Ուստի դուն, Տէր, գթութիւնդ մի՛ զլանար ինձի.
քու սերդ եւ ողորմութիւնդ թող փեւաբար պահպանեն զիս:

ՆԱՐԱԿԱՆ-ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Վմենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւեն ես նեղելոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

**Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ՝ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի նանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:**

ՕՐՈՒԲԱՆ ՆԻԲԹԸ

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՄԻԱՅԻ

30 ԳԼՈՒԽ

ՏԻՐՈՋ ԽՈՍՏՈՒՄԸ ԻՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐՆԻՆ (30:1-24)

Այսպես է, ու այսպես պէտք է ճանչնալ Տէրը, որպէս հաւաքարիւմ ու ճշմարիտ Իր փուած խոսքումին: Միայն թէ այդ խոսքումին կարարումը իր յարմար ժամանակը ունի, որուն պէտք է սպասել: Երեմիայի 30-րդ գլուխը այդ խոսքումին մասին է:

Որովհետքի պարգամը անմիջապէս կարարուելիք չէ, անոր համար ալ Տէրը կը պարտաւորէ Երեմիա մարգարէին, որպէսզի ըստած ու փրկած պարգամները արձանագրուին գալիք օրերուն համար. «**Բոլոր քեզի ըսած խօսքերս գրքի մը մէջ գրէ**» (2 հմր): Երկրորդ, թող արձանագրուին, որպէսզի անոր յոյս եւ վստահութիւն ունենան Աստուծոյ վրայ, որ փակաւին դէպքը չկարարուած, Տէրը արձանագրել կու տայ, որպէսզի երբ կարարուի հաւաքան Աստուծոյ: Երրորդ, թող արձանագրուին այս պարգամները, որովհետքի Տէրը ամբողջութեամբ պիտի վերադարձնէ ամբողջ Իսրայէլը, Իսրայէլն ու Յուդան, ոչ միայն բաժին մը, այլ ամբողջը, ու զանոնք իրենց հայրերուն փուած երկիրս պիտի դարձնեն, որպէսզի ժառանգեն (3 հմր): Այո, կոտորած, սրբկութիւն, բայց նաեւ ազարագրում:

Այդ օրը կը կոչուի «մեծ օր», անոր պէս չկայ ու չէ եղած: Այդ օրը, որ ռեւէ մէկը չի սպասեր այդպիսի օր: Օր մը, որ փարօրինակ է, ինչպէս փարօրինակ է այր մարդու զաւակ ծնանիլը, փարօրինակ է կրիճ մարդը ծննդական կնոջ նման ձեռքերը մէջքին դնելը (6 հմր): Տիրոջ օրն ալ այդպիսին է, որովհետքի այդ օրը մեծ նեղութեան օրն է նաեւ ազարագրումի օր է: Յի կնոջ պարագան, որպէս օրինակ, ծննդական ցաւերը այդպիսին են, ինչպէս Քրիստոս Ինք եւս պիտի օգտագործէ այդ օրինակը, ցաւի օր, բայց նաեւ ազարագրումի: Այս պարգամը, ոչ միայն Երեմիայի յաջորդող օրերուն համար են, այլ նաեւ գալիքին, դէպի վախճանին զացող ժամանակահատուածին, որուն համար ալ Տէրը կը պարտաւորէ որ այդ խօսքերը արձանագրուին: Որովհետքի այս պարգամները կարուած են գալիք ազարագրումին, որ պիտի կարարուի Քրիստոսով: Աւարտին որպէսզի բոլորը դաւանին, թէ Քրիստոսի Ինք է Տէրը, ինչպէս պիտի ըսէ Պօղոս Առաքեալ: Եթէ այս պարգամները միայն կարուած ըլլային մարգարէին յաջորդող ժամանակահատուածին, ապա պարմութենէն զիպենք, որ անոնց ազարագրումը շար երկար պիտի չտէր, որովհետքի այս անգամ մէկ այլ ուրիշ կայարութեան լուծին փակ պիտի ըլլային՝ Հռոմէական: Ուրեմն, փրկած խոսքումը ազարագրումի Քրիստոսի բերած ազարագրումի մասին է, եւ Քրիստոսը ընդունելու որպէս ճշմարիտ Թագաւորը, Դաւիթ Թագաւորը, ուր յաճախ այդպէս կը ներկայանայ Քրիստոսի Հին Կրակարանին մէջ, Անոր ծառայութիւն ընելու:

Աստուծոյ նաեւ կը վստահեցնէ, որ Յակոբը, Իր ծառան, չվախնայ ու չզարհուրի, որովհետքի Տէրը իրի պահէ (10 հմր): Հեղաքրքրական է, որ այսպէղ Իսրայէլ կամ Յուդան անուններով չի խօսիր, չնայած, Յակոբի անունը նաեւ Իսրայէլ ճանչցուած է, բայց Յակոբ անունը յիշելը, կը նշանակէ Աստուծոյ ընտրեալ ծառան, որ իր հաւաքարմութիւնը պահեց Աստուծոյ նկարմամբ: Այո, Տէրը ցիր ու ցան ըրաւ զիրենք, անով դաստիարակելու համար, բայց նոյն այդ ազգերը իրենք եւս պիտի սպառնին, բայց Իսրայէլը չափաւորութեամբ պիտի դաստիարակուի (11 հմր):

Այնպիսի հարուած մը եկաւ Իսրայէլի գլխուն, իր անօրէնութեան շարութեան համար, որ անբժշկելի ու անդարմանելի է, ով պիտի բժշկէ զինք: Ո՛ր են այն բոլոր բարեկամները, հոմանիները, զինք չեն փնտրեր ալ (12 հմր): Այլ խօսքով՝ յուսահատեցուցի վիճակ: Առաւել եւս, այսպէղ փրկած պարկերը ոճրագործի եւ ծանր հիւանդի: Ոճրագործ, որ դարը փեսնող չկայ, ծանր հիւանդ, որուն համար դեղ ու սպեղանի չկայ (13 հմր): Հեղաքրքրական է համեմատական արտայայտութիւնը, «Եթէ Աստուծոյ մեզի հետ է, ով է մեզի հակառակ», որ կ'ըսէ Պօղոս Առաքեալ: Իսկ «եթէ Աստուծոյ մեզի հակառակ է, ով մեզի հետ է»: Որովհետքի մարդը ի վիճակի չէ ինքզինք դարմանելու կամ արդարանալու: Ահա Աստուծոյ ողորմութիւնն է որ կը միջամտէ որպէսզի ազարէ ու դարմանէ մեղաւոր մարդը:

Ահա ժամանակ պիտի գայ երբ Տէրը Յակոբին վրանները գերութենէն պիտի դարձնէ, պիտի ողորմի, աւերակները պիտի շինուին, պալատները պիտի վերականգնին: Բայց ահա անոնց իշխանը, ու անոնց վրայ փրկողը իրենց մէջէն պիտի ելլէ:

Այս արտայայտության մեջ շարերը Ջորաբաբելը կը փեսնէ, այն անձը, որ զիրենք պիտի առաջնորդէր Բաբելոնի գերութենէն վերադարձը, երբ Կիրոս թագաւոր պիտի արքօնէր որպէսզի վերադառնան: Բայց այս արտայայտութիւնը նաեւ կապուած է Մեսիային՝ Յիսուս Քրիստոսին, անով իր վերջնական կատարումը գրնելու: Որովհետեւ ոչ միայն Քրիստոսի սիրտը մօտիկ է Աստուծոյ, այլ Ինք իսկ է միւս սիրտերը նաեւ մօտեցնողը Աստուծոյ (21 հմր):

Այս բոլորը պիտի կատարուին, որպէս Աստուծոյ բարկութիւնը եւ որպէս Աստուծոյ ողորմութիւնը եւ սէրը: Ով որ կը մօտենայ հաւատքով ու խոստովանութեամբ, Տէրը պիտի փրկէ, իսկ ով որ պիտի շարունակէ մնալ ամբարշտութեան մեջ, Տիրոջ սրամտութիւնն ու բարկութիւնը պիտի բորբոքի, մինչեւ որ Իր սրտին խորհուրդները կատարուին (23 հմր): Բայց այս բոլորը պիտի հասկնաք վերջին օրերուն: Այսպէղ «վերջին օրեր» բացատրութիւնը կապուած է Նոր Կրակարանեան ժամանակահատուածին: